

Sobre la «contestació» en l'Església d'avui

No fa més que dues setmanes aparegué en la nostra premsa local un article del tipus que avui sembla està de moda. "Vivim en un temps—així començava l'autor d'aquell escrit—en què la contestació està a l'ordre del dia..."

I és per això que a nosaltres particularment, els pastors del Poble de Déu, pertany orientar bé els fidels sobre la problemàtica d'aquest fenomen que, després de tot, en una direcció o altra, sempre hi ha estat en l'Església, com insinua el mateix articulista. Tan sols que, ara, per una multiplicitat de causes i circumstàncies pròpies del nostre temps—una d'elles haurà estat, potser, el desvetllament que el Concili ha suscitat en la consciència dels laics sobre llur pertinença a l'Església, com també la condició profètica i carismàtica que el mateix Concili reconeix en el Poble de Déu (LG, n. 12)—tan sols que ara, volem dir, aquesta "contestació" està prenent un caire virulent tot seu i molt particular del nostre temps. I és per això que avui més que mai cal orientar com cal el poble fidel.

L'esmentat article creiem necessita d'alguns matisos en qüestions, particularment, que suscita, greus i serioses, i que l'autor deixa massa imprecises i penjades a l'aire. I consti que no és la meva intenció "fer polèmica", sinó contribuir a donar llum i orientar els fidels que hagin pogut llegir l'esmentat article titulat "Església contestatària: Església contestada". Em referiré únicament als punts que em semblen més vitals.

1. - **El mateix fet de la "contestació"**.—Certament que el fenomen de la "contestació"—usant el terme que avui s'ha fet de moda—com dèiem suara, ha existit sempre en l'Església del Crist. Però cal distingir:

1) Contestataris foren els profetes en l'Antic Testament, que en nom de Yahvé i enviats per Ell mateix, denunciaven les "idolatries" i els abusos introduïts en el poble d'Israel, "per haver-se desviat dels camins del Senyor". Gran contestatari, dintre ja l'Església del Crist, fou Sant Pau que tingué fins i tot la gosadia "d'oposar-se obertament" a l'apòstol Pere "perquè era notòriament repreensible" (Gàl. 2, 11-14). Contestataris han estat després una munió d'homes carismàtics, que en temps i circumstàncies molt oportunes han anat suscitant l'Esperit del Senyor, amb la finalitat sempre suprema de tornar més santa l'Església de Déu, ajustant el seu viure a les exigències de l'Evangeli de Crist i espolsant-la de la pols que, inevitablement, se li va arrapant als peus en el seu pelegrinatge per aquest món: pensem, per exemple—fent saltirons en la ruta dels segles—en un Sant Cebrià en el gran "conflicte baptismal" entre Roma i Cartago; en un Sant Jeroni contra preveres superbs i avars del seu temps; en un Sant Francesc d'Assís amb el seu missatge de simplicitat i pobresa evangèlica; en una Santa Caterina de Siena dirigint-se al Papa Gregori XI per tal que d'Avinyó tornés a Roma, gest de la Santa que contribuï poderosament a l'acabament del gran cisma d'occident; pensem encara en els grans Sants de l'època posttridentina—Carles Borromeu, Ignasi de Loiola, Teresa de Jesús, Joan d'Avila—assenyalant tots ells, cadascú a la seva manera, l'apostolat que dintre l'Església calia fer per contrarestar la "reforma luterana"; quasi bé als nostres dies tenim a Teresa de Lisieux, cridant l'atenció, en temps d'un cru racionalisme i de massa exterioritat, de què, per l'eficàcia de l'apostolat de l'Església, calia insistir més en la vida d'oració i de sacrifici que no pas en l'obra externa del mateix apostolat; i tenim encara, gosaria dir, una **Gran Contestatària** en la mateixa Ver-

ge Maria amb els seus missatges de Fàtima i de Lourdes, insistint també en la necessitat de "l'oració i penitència" per la conversió dels pecadors; tots ells, després de tot, no foren més que veu i ressò de Jesús de Natzaret, model suprem de tota forma de "contestació" per al món i la seva pròpia Església, posant els fonaments per mantenir-la sempre pura i ben unida, amb unitat de fe, d'amor i de caritat...

Però, fixem-nos bé: tots aquests han acreditat el seu profetisme—"missió contestatària", si voleu—amb una gran santetat de vida, segons la consigna donada pel mateix Jesús per diagnosticar els bons i els falsos profetes: "pels seus fruits els coneixereu" (Mt. 7, 16); car tot "contestatari" que presenta notòria disconformitat entre el seu viure personal i el missatge que vocifera, serà sempre sospitós de posseir el veritable carisma atorgat per l'Esperit Sant. En aquest sentit, ressonen encara a les nostres oïdes les paraules que no fa molt foren pronunciades per persona molt autoritzada en l'Església actual: "L'Església d'avui més que profetes, necessita sants" (vegi's "L'Osservatore Romano", ed. esp. 6-4-69, p. 12), del contrari damunt de tot "contestatari" cau massa de ple la greu advertència del Diví Mestre: "Aquell de vosaltres que estigui sense pecat, que sigui el primer a tirar la pedra" (Jn. 8, 7)...

2) Car "contestataris de l'altre cantó", tampoc n'han faltat a l'Església: des dels escribes i fariseus "contestant" el missatge de Jesús, passant després pels maniqueus del temps de Sant Agustí, pels valdensos suïssos i beguins il·luminats de Flandes als segles XII-XIII, per les diverses formes de puritanisme en distintes èpoques i indrets del món cristià, fins arribar a tants de grups i grupets profètics i carismàtics dels nostres dies, "contestataris de l'altre cantó", hem dit, mai tampoc n'han faltat a l'Església de Déu. També en això s'acompleix la gran paràbola de Jesús referent al Regne de Déu semblant a un "camp sembrat de blat i de jull" (Mt. 13, 24-30).

Per això, davant el fenomen de la contestació en l'Església d'avui, cal anar amb els ulls ben oberts, perquè fins i tot hi ha el perill de que, per allò de "a río revuelto, ganancia de pescadores", algunes sectes que llur programa ha estat sempre desacreditar i ensorrar l'Església Catòlica, saben aprofitar molt bé l'ocasió per "encendre el foc de la contestació" dintre la mateixa Església, presentant-se, si és precís, ben dissimulats i "disfressats amb pell d'ovella" (1).

Certament que "l'olla de la contestació" està avui en plena ebullició, amb ingredients molt variats i heterogenis: des dels qui tenen la gran gosadia de no acceptar la legitimitat del Concili Vaticà II, situant a Pau VI en una línia "luterana-reformista" (penso ara en l'Abbé de Nantes i els seus seguidors o similars), fins als qui declaren ja "superat" el mateix Concili perquè voldrien anar més enllà, hi ha tota una gamma de "profetes" i "carismàtics" mancomunats amb el comú denominador de **contestataris**; i en aquesta gran calderada hi ha de tot: teòlegs, clergues, laics "de tutti colori", que a vegades demostren no saber ells mateixos el que volen, perquè avui en diuen "una de verda" i demà "una de madura" (2).

La ideologia i temàtica doctrinal o estructural del que "contesten" o demanen, és també tan variada, heterogènia i extremista a dreta o a esquerra, que obliguen a Pau VI a situar-se "en la tierra de nadie", que és la de l'equilibri i ponderació. La ideologia, potser, més perillosa i perniciosa, és la distinció que es sol fer entre